

అవదమానం

జిసే రాజేశ్వరరాణి

దటినుంచీ రామంనాన్న వర నీం చూసి కీ, మూడో ఇంటి పీడర్ కాంతమూర్తికి ఉప్పుకు నిప్పుకు వున్నంత బంధుత్వమే. కాంత బాబు పీడరు. ఇటు వరసంహం మేజస్ట్రేట్! ఏమాత్రం తీసిపోదు ఎందులో అయినా. ఒక నాణేమూ వరసంహం గారి చిన్న కూతురు లలిత జానకితో బడికి వెళ్ళుతానని ఏడ్చి రెండేళ్లు దాటి ఆ తర్వాత రానని పుకుటం వేసింది జానకికి కోపం వచ్చింది. బడికి తేటయితే దెబ్బలు తగుల్తాయ్. లలిత వస్తానని కాసేపు మారాంచేసి, కాసేపు అలంకరించుకుని జానకిని నిలేసి కూడా వచ్చి తీరా వది అడుగులేనా వెయ్యికుండా 'అమ్మ' అంటూ రాగం తీసేసరికి జానకి వ్రుడికిపోయి "తిరిగిపో ఇంటికి" అని ఒకే దాడు తీసింది. లలిత గట్టిగా ఏడుస్తూ కాంత బాబు వాకిట నిలపడమి. అప్పుడే అన్నీ తీర్చుకొని వెలుపలికి వస్తున్న కాంతబాబు ముద్దొచ్చే లలితను అలానే ఎత్తుకొని ఆఫీసు రూంలోకి తెచ్చాడు "ఎవరమ్మా! ఏం కావాలి?" అంటూ.

ఆ ప్రశ్నలు నాన్న తప్ప ఇంట్లో ఎవ్వరూ వేయరు. అందుకని లలిత "విస్కట్" అంది చుడ్డుగా ఎద్యు, బడి, జానకిని మర్చిపోయి.

కాంతబాబు విస్కట్ ఇచ్చాడు. లలిత అవి అందుకొని లింటం ప్రారంభించింది.

"ఎవరమ్మాయివి నువ్వు?" అన్నాడు పీడరు.

"నాన్న గారమ్మాయిని"

"మీన్నా స్నేక్ కడ?" అర్థంకాక అడిగాడు కాంతబాబు.

"ఇంట్లో వున్నార"

"మీది ఏ ఇల్లు?" లలిత మాటలు పీడరుకి కొంచం కూడా అవగాహన కాలేదు.

"మా ఇల్లే మా ఇల్లు"

"మీ నాన్న పేరేమిటి?" తప్పించుకొని వచ్చిందా బిడ్డ అని సందేహం వచ్చింది పీడరుకి.

"మా అమ్మకు తెలుసు"

"నీకు తెలిదా? అయితే నీ పేరూ?" ఆశ్చర్యం సందిగ్ధంలో పడ్డాడు పీడరు. ఎవరమ్మాయి ఈ అందమైన పిల్ల? దారి తప్పి ఏడుస్తూ తన వాకిట నిలపడదా?

"నా పేరు లలిత. ఇంకో విస్కట్ తేదా?"

"వుంది. చాలా వుంది. మీ ఇల్లెక్కడో చూపుతావా? నిన్ను తీసుకెళ్ళి విడిచి వస్తాను."

"వూచూ... మా ఇల్లు నాకు తెలుసు... నీకు తెలియదా?"

"వూచూ... ఇంద విస్కట్. వద పోదాం."

లలిత బిక్కు మొగం వేసింది "నేను విస్కట్టులు తిన్నది మా అమ్మతో చెబుతావా?"

పీడరుకి నవ్వు వచ్చింది "మీ అమ్మ ఎవరో నాకేం తెలుసు... చెప్పను... పద"

"వూచూ... మా అమ్మ కొడుతుంది. అమ్మతో చెప్పనంటే వస్తాను"

"మీ అమ్మ ఎవరో నాకేం తెలుసు?"

"మరి మా నాన్నకు మా అమ్మని తెలుసే?"

పీడరుకి వచ్చి వెలక్కాయ ఇరుక్కొంది గొంతులో... "సరే... పద... చెప్పను"

"చెబుతావు. తర్వాత ఎందుకు తిన్నావని కొడుతుంది"

"చెప్పను లలిత... మీ అమ్మతో నేను మాట్లాడను"

"ఎందుకు మాట్లాడవు! మా అమ్మతో జగడం వేళావా?"

పీడరు తల దిమ్మెక్కింది. ఎవరో అహు యిత్యేపు పిల్ల... ఎవరింటి అమ్మయ్య?

"మాడు లలిత... మీ వాళ్ళు నిన్ను వెతుక్కొంటూ వుంటారమ్మా. తే... దారిలో నీకు కావలసినన్ని పండ్లు, బిస్కట్లు, బొమ్మలు అన్నీ కొని వెళుతా మీ అమ్మతో చెప్పను తే... పద... మీ ఇల్లెక్కడో చూపు"

"మరి నాన్నా రూ మా అమ్మతో మాట్లాడం తేదా? అంతా చెప్పేస్తావు... తీసుకొచ్చేది ఏదో అన్నీ తీసుకొనిరా" తని వెళ్ళిపోతాను"

పీడరుకి ఉత్సాహం పోయి నిరుత్సాహం వచ్చింది. అమాయిక పిల్లతో ఏమిటి మాట్లా

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత మద్రాసు నశ్యం

★

నాణ్యతయే

దాని ఘనత

★

★

ఒకసారి కొంటే

తిరిగి వదలిపెట్టరు

★

నశ్యములలో ఉత్తమమైనది వట్నం నశ్యమే. కాని అత్యుత్తమమైనది, అందరూ కోరునది, కారం, నాణ్యత, సువాసన గలది. **అప్పాదురై నశ్యమే.**

అ. అప్పాదురై ముదలియార్ & సన్

ఆచారప్పకా వీధి, బోస్టుబాక్సు నెం. 189, మద్రాసు-1.

"చెప్పను లలిత... మీ అమ్మతో నేను మాట్లాడను"

"ఎందుకు మాట్లాడవు! మా అమ్మతో జగడం వేళావా?"

పీడరు తల దిమ్మెక్కింది. ఎవరో అహు యిత్యేపు పిల్ల... ఎవరింటి అమ్మయ్య?

"మాడు లలిత... మీ వాళ్ళు నిన్ను వెతుక్కొంటూ వుంటారమ్మా. తే... దారిలో నీకు కావలసినన్ని పండ్లు, బిస్కట్లు, బొమ్మలు అన్నీ కొని వెళుతా మీ అమ్మతో చెప్పను తే... పద... మీ ఇల్లెక్కడో చూపు"

"మరి నాన్నా రూ మా అమ్మతో మాట్లాడం తేదా? అంతా చెప్పేస్తావు... తీసుకొచ్చేది ఏదో అన్నీ తీసుకొనిరా" తని వెళ్ళిపోతాను"

పీడరుకి ఉత్సాహం పోయి నిరుత్సాహం వచ్చింది. అమాయిక పిల్లతో ఏమిటి మాట్లా

డడం! ఎన్ని జవాబులు చెప్పకుండా, ఆన లెవరింటి అమ్మాయి? ఏ వూరిలో?...

“సరే... నే వెళ్ళిపోతా... మా అమ్మతో నువ్వు ఒక వేళ చెప్పే... అన్నీ అబద్ధమని చెప్పతాను. నీకేదెబ్బలు తగ్గవచ్చాయి” అంటూ తుట్టుమని పారిపోయింది లలిత. ప్లీజర్ బాబుకి ఆ కృత్యమయి వాకిటవరకూ వచ్చాడు. కానీ లలిత అవుపించలేదు. కానీ లలిత మూర్తి, మాటలు ప్లీజర్ గారి హృదయంలో హత్తుకొనిపోయింది. పిల్లలు ఎంత అమాయకులు! ఎంత నిర్మల హృదయములు. భేదం లేకుండా మాట్లాడుతారు.. ఎంత మర్చిపోవామన్నా ఆ విషయాల ప్లీజర్ గారి కండ్లకు దూరం కాలేదు.

2

ఇంటికి రాగానే మొదట కనిపించిన నాన్న గారితో లలిత “నాన్నయీ! నాదేం తప్పలేదు. అక్కయ్య విడిచి వెళ్ళిపోతే నే నేకుస్తూ నిలవడేలే... ఆ నూటునాన్న లోపలికి తీసుకెళ్ళి బిస్కెట్లు ఇచ్చాడు. ఇల్లు కనుక్కొని అమ్మతో చెప్పతాజేమా? నే నేం మొదట అడగలేదు నాన్నా బిస్కెట్లు...” అన్నది గబగబ.

చిన్నకుతురి మాటలు మేజిస్ట్రేట్ వారి కేం అర్థమే కాలేదు.

ఎవరూ నూటు నాన్న? ... ఆ మాట తల్లుకొంటే కొద్దిగా కోపం వచ్చింది. ఛీ! ఎవరే నూటునాన్న? అన్నాడు. లలిత అన్నది “బిస్కెట్లు ఇచ్చిన నూటు నాన్న...”

“ఛీ... ఎవరే అంటే... మళ్ళా నూటు నాన్న... ఏ ఇల్లు...”

“నూటునాన్న ఇతే... వాళ్ళిల్లు ఇండాకే... అక్కయ్య...”

వరసించానికి నిజంగా ఆత్రం, కోపం ఎక్కువయింది “ఘా... మళ్ళీ ఆ దేమాట.. తమ్ములుంటావు ఇలా మాట్లాడితే”

లలిత బిక్క మొగం వేసింది. మరెట్లా చెప్పడం? అమ్మకు ముందు నాన్న కోపం వస్తోంది నూటునాన్న దగ్గర బిస్కెట్లు తిన్నందుకు.

“అయ్య పేరేమిటి?” కోపంగానే అడిగాడు వరసించాం.

“అమ్మకు తెలుసు” వరసించాం కోపం మిన్నుముట్టింది.

“ఎవరు? అమ్మకేం తెలుసు?” ఇంతలో లిండీ, కూతుళ్ళ సంవాదం వింటూ ఆవిజే ఇవతలపడ్డది.

“ఏమిటే లలితా... అర్థం కాకుండా వాగుతున్నావు?” అని ఆవిడా వురిమింది.

లలితకేం అర్థం కాలేదు “నాన్నారి పేరు అడిగాడు నీకు తెలుసన్నాను”

భార్యార్థి లలితకు ఒకరి మొహం ఒకరు చూసుకొన్నార సంగతి గ్రాహ్యం కాక. ఆ పిల్లనాలుగే గుర్తునిండీ నిండంది. మాటలా జోరుగా వున్నయి.
“నాన్న పేరు అయితే నాకు తెలుసుంది కానీ... నీకు బిస్కెట్లు ఇచ్చిన యవ పేరు నాకేలా

తెలుసుందే?” అని వాడింది. ఆవిడ. మొదటనుంచి అంతా విందేమా?

“మరి నాన్నారి పేరు నీకు తెలుసుగా... నీతో మాట్లాడడటంలే. జగడం వేళావా అమ్మాయి?”

నూటు నాన్న మంచివాడు! బిస్కెట్లు మిఠాయి, బొమ్మలు అన్నీ తీసిస్తావన్నాడు. దంపతులకు గుండె వేగంగా కొట్టుకొంది. లలిత మాటలు ఒక్కటి అర్థం కాలేదు వరసించాం విసుక్కొని “ఎవరే వాడు నూటునాన్న... నీ తాడు నాన్న... నీ

ఊహలు తెలిసీ తెలియని ఈడులో అమ్మాయి మాటలు ఒక్కొక్కప్పుడు సంసారంలో ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తాయి.

మాటలూ నువ్వు... విడిచివేసింది. అన్నట్లు ఎక్కడి కళ్ళింది ఇప్పుడు లలితే?" అన్నాడు.

"వద్దంటే కూడా వివేక మరణం చేసి జానకితో బడికొట్టుతావని చెప్పింది. ఏమే లలితా... బడికొట్టలేదా? జానకి ఎక్కడ? ఇందాకటినుంచి ఎక్కడున్నావు... పట్టిగా చెప్పుతావా లేదా? చూడు... చెప్పలు వదులుకుంది" అని వురిమింది అమ్మ చెయ్యూడిచేలో చోదంగా.

"నేను బడికొట్టలేదు. నూటు వాన్నింటి కళ్ళాను"

నరసింహం నోసలు బాదుకొని తనగదికి చారిత్రాడు. అమ్మవు నూరుమంది. ఎవరాయన? నూటు వాన్నట్ట బడిలో అందరూ ఆడవాళ్ళేగా? జానకితో లలిత అసలు బడికొట్టిందా లేదా? అన్న చండేహాలో తలనొప్పి వుట్టించుకుని కూచుంది.

నరసింహం అల్లహాసంగా చెప్పిపోయాడు. తగ్గవలె లలితని పిలిచింది ఆమె

"ఎవరింటికి చెళ్ళానమ్మా?" అని బుజ్జగించుగా అడిగింది.

"నూటు వాన్నింటికి..."

లలిత చెంప చెక్కుమంది. లలితరాగా లాపవలసింది "ఇంకొక్కదూ బిస్కట్లు తిన్న... ఎప్పుడూ చెళ్ళానే నూటు వాన్నింటికి..."

ఆమె కోపం ఎక్కువైతే అయింది. దుగోటి అంటించి "ఆ మాట అనవారు... నిన్నెందుకాకా. జానకి... వాని పని... నూటు వాన్న పని చెప్పుతా" అంది.

లలిత ఏడుపు కొద్దికొద్దిగా అరిచింది. తల్లికి తల కొట్టేసినంత అవమానంగా వుంది. కంటకూడా ఏమీ తోచలేదు.

చారనంహలే హ్యమ

బంగాళ చేర్చువది. మేనాను, నిక్కాక, నిన్నెత్తుక మక్క వ్యమును హరించి బలమును, కాంతిని, దీర్ఘవృద్ధిని కలిగించు కరప్రసాదము—

20 ముద్రవ్వి. ర. 2-4-0 బాస్టేజీ 12 అ. పి. సి. ఏ. డి. కం. పేరి. "ఆయుర్వేదసమాజం" పేరిణి-కెల్లాడ వల్లా.

కుప్పూ ★ బొల్లి

వస్త్రా మేళానుచ్చలు, కెగ, కబాయి వ్యాగులను, గ్యాగంటి చిత్తు, క్యాటలను ఉచితం. పి. సి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) "భాస్కర కాలనము" గోపాలపురం, మా. గోపాలం.

కాలుకొలివ పిల్లలా ఇల్లంతా తిరిగింది. లలితకి తోచలేదు. ఇంకానేవు వుండి వుంటే బొమ్మలు, మితాయి, బిస్కట్లు అన్నీ కచ్చేవి. అమ్మ దగ్గరికి పోవడం కూడా భయమేసింది. అలానే వాన్నగారి గదిలో నిద్రపోయింది.

3

"లలితని ఎక్కడ వుడిచి వెళ్ళావో?" జానకిరాగానే అమ్మ వురుముతో అడిగింది. జానకి బిక్కమొగం వేసింది. పాడు మతిమరుపు 'హా...హా...' గుమ్ముకొని ముక్కు నలుపుకొంటూ అమ్మచేపు బాలిగా చూచింది.

మళ్ళా "లలిత ఎక్కడి కళ్ళింది."

"ఇదిగో వున్నా..." అంటూ వచ్చి నిలుచుంది లలిత.

"నుకేనూ... మన పక్కల్లు కాక ఆ పక్కంటి వాకిట రావని మారాంవేసిండ్" అమ్మకు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఎవరూ ప్లీడర్ బాబా? అవును. ఆయనెప్పుడూ నూటు విడవకు, అమ్మయ్య. ఆయన కూచారికి ఏమాత్రం పరిపడదు. పిల్లకు పిలిచి కాకా అని అవమానం చేస్తాడును కొన్నాడు. ఆ కొంగ కాసు... నుమ్మడి కాయముఖం.

"నూటు వాన్నవి చెప్పించాడా.. ఛీ.. వాని బతుక్కి మంగళంపాదా!"

"పరవెళ్ళింది" అని పిల్లలకు ఆజ్ఞయిచ్చి ఆమె అక్కడే కూలపడ్డది. జానకి అదే చాలనుకొని వెరటిలోనికి గంపేసింది. లలిత బిస్కట్లు విడయకు ఆలోచిస్తూ వాకిట్లో వచ్చి నిలపడది.

లలిత పారిపోయినప్పటినుంచి ప్లీడరుగారి కడదిగులు. ఎవరూ అమ్మయ్య! ఏ ఇంట్లో కూరింది. ఆ దిగిలో కలిపార్యునా వరచూడ చేశాడు. అంతు దొకకకతడు. పోలీస్ వస్తకాళ్ళి రిపోర్టు ఇచ్చామని ఆఖరిసారి అనుకొని వస్తున్నాడు. వాకిట్లో లలితని చూచి అనితానందపడ్డాడు. భయపడ్డాడు. అరెస్టాక్ ఇది నరసింహం ఇల్లు కదూ? సింహం కూతురేమిటి లలిత. ఓ!... వాకిట్లోనే నిలబడి

"లలిత ఇదేనా మీ ఇల్లు" అని అడిగాడు మెల్లగా.

లలితే జవాబు చెప్పలేదు.

"మీ వాన్న గాడు లోవల వున్నారా?" మరలా అడిగాడు ప్లీడరు.

"నూ అమ్మ వుంది" ప్లీడర్ వురికిక్కువడ్డాడు. లలిత తో పావానం నుంచికొక్కడని మనసుకలితలు: గానే అక్కడినుంచి ఇంటికి తిరిగాడు వెలవలె లలిత వున్నది చూచి అను

వచ్చింది. ఈ మాటలు వింది. ప్లీడర్ తిరిగి పోవడం చూచి కోపం ఓర్పుకోలేక "ఏమండోయ్!" అన్నది గట్టిగా.

ప్లీడర్ బాబు అదిరిపడి సమాధింతుకొని తిరిగి చూచాడు.

"అసలు మీకు పిల్లలతో మాట్లాడమన్నా తెలుసా? అలాంటప్పుడు పూరుకోవాలి. మీరు ఎంత అవమానం చేయ చూచినా... నిప్పుకు చెదలుపట్టదు."

ప్లీడర్ కు లలిత మాటలు ఎంతవరకు అర్థమైందో అంతే అర్థమైంది లలిత అమ్మ మాటలు. అక్కడ నిలిచే పరువు దక్కదు. అనాయక లలిత ఏం చెప్పిందో?

"బిస్కట్లు ఇంటి పిల్లలకు చూటలు వేర్పించి పంపినంత మాత్రాన ఇక్కడ ఎవరూ కాకిపోరులేండి. రానే లలితా లోపలికి" అమ్మ వురిమింది వురుముకుమల్లే. ప్లీడర్ అవమానం మింగుకొంటూనే నడిచాడు. లలిత ఎంత పని చేసింది. నయం.. పన్నెండుగంటలు... లేదా జనం ప్రోగయి ఎంత అవమానం... తానసలు లలితతో అలా మాట్లాడింది తప్ప. అదా వాలు శళ్ళిది.. అందర్నీ ఒకరిగా అనుకోనే అనాయక...

ఇంటికిరాగానే భార్య రత్నాన్ని పిలిచి అంతా చెప్పాడు. అవిడ ఆర్పాటం చేకుండానే అన్నది "నాకప్పుడే తెలుసు. మరి అంత చిన్న పిల్లతోనా మీ ప్లీడర్ ప్రశ్నలు..." ప్లీడర్ భార్య వేపు వురిమి చూశాడు. అవిచి చరించలేను. పైపెమ్మ వప్పుకూ "మీ దగ్గర ఏం జవాబు అ చెప్పిందో... అలాగే ఇంట్లో వాన్ని అడిగి వుంటే చెప్పి వుంటుంది. అందులో అమ్మాయి తప్పేముంది?" అన్నది ఖంగున.

"ఆ అమ్మాయిని లోనికి తెచ్చింది కాకప్పే" ఒప్పుకొన్నాడు ప్లీడరు.

నరసింహం రాగానే జరిగినంతా చెప్పింది ధర్మపత్ని. ప్లీడర్ బాలుకావాలనే అంత చేశాడని... ఆ ఇల్లు వాకితే పి చెప్పిపోయాడు వాలుగు జోబలకం... జరిగిన అవమానం తమకో... ప్లీడర్ బాలుకో ఆ విషయం తెలుకోకుండా. ★

గనోక్వెల్
అన్ని సెగలకు గంటలలో గుణము
ఈశ్వర ఫార్మసీ, రెజిస్టర్డ్